

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIK-288/11-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy: **Základní škola praktická a Základní škola speciální Horní Slavkov, okres Sokolov, příspěvková organizace**

Sídlo: **Poštovní 654, 357 31 Horní Slavkov**

IČ: **75005468**

Identifikátor: **600073271**

Právní forma: **Příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Naděždou Houškovou, ředitelkou školy**

Zřizovatel: **Město Horní Slavkov**

Místo inspekční činnosti: **Poštovní 654**

Termín inspekční činnosti: **2. – 3. června 2011**

Předmět inspekční činnosti

- 1. Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základní školy speciální s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální a jeho naplnění podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), zaměřené na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:**
 - Školní vzdělávací programy a další vzdělávací programy - (§ 5) - školní vzdělávací programy;
 - Organizace vzdělávání - (§ 7 odst. 2) - vzdělávání podle vzdělávacích programů, (§ 16) - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;

2. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oborech vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a 79-01-B/001 Pomocná škola podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zaměřené na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:

- Rovný přístup ke vzdělávání – (§ 2 odst. 1 písm. a) a b)) - zásady a cíle vzdělávání;
- Podpora rozvoje osobnosti žáků, podpora rozvoje sociální a informační gramotnosti žáků – (§ 2 odst. 1, písm. b), e), f) a g)) - zásady a cíle vzdělávání;
- Výsledky vzdělávání žáků a jejich hodnocení na úrovni školy - (§ 2 odst. 1 písm. g) - zásady a cíle vzdělávání.
- Řízení školy a personální podmínky – (§ 10) - výroční zprávy, (§ 28 odst. 5) - údaje ze školní matriky a dokumentace školy, (§ 30) - školní řád, (§ 164) - ředitel školy; (zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů) - pedagogičtí pracovníci;
- Materiální a finanční předpoklady školy – (§ 29 odst. 1 a 2) - bezpečnost a ochrana zdraví ve školách, (§ 160 – 163) - financování škol.

Aktuální stav školy

Právní osoba (škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny (ŠD). Je zřízena pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, organizačně se člení na základní školu praktickou (ZŠP) a základní školu speciální (ZŠS). ZŠP poskytuje základní vzdělání žákům s lehkým mentálním postižením a žákům souběžně postiženým více vadami, ZŠS poskytuje základy vzdělání žákům se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a kombinovaným postižením.

Základní škola vzdělává v letošním školním roce ke dni inspekce celkem 68 žáků, z toho v ZŠS 8 žáků (kapacita - 96, naplněna – 71 %). Během posledních tří školních let došlo k mírnému poklesu počtu žáků v ZŠP, v ZŠS je počet přibližně stejný. Pro předškolní děti se sociálním znevýhodněním škola zřídila jednu přípravnou třídu, ve které vzdělává 14 dětí. Školní družina má jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 15 žáků (kapacita 18).

Vzdělávací nabídka základní školy vychází z oborů vzdělání zapsaných do školského rejstříku. V ZŠP se žáci pátého ročníku vzdělávají podle dojíhajícího Vzdělávacího programu Zvláštní školy, pro žáky 1. – 4. a 6. – 9. ročníku škola zpracovala dle Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením školní vzdělávací program „Škola praktické výchovy“, platný od 3. září 2007.

Žáci se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a kombinovaným postižením se vzdělávají od letošního školního roku v sedmém ročníku podle školního vzdělávacího programu pro ZŠS (ŠVP) s názvem „Škola praktické přípravy“. První ročník ZŠS není obsazen. V ostatních ročnících ZŠS dobíhá vzdělávací program Pomocná škola č.j. 24 035/1997- 22. Tři žáci s kombinovanými vadami jsou integrováni do třídy ZŠS a jsou vzděláváni podle Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy, č.j. 15988/2003-24. Čtyři žáci mají individuální vzdělávací plán (IVP).

Obsah ŠVP je zaměřen na specifické požadavky žáků s mentálním postižením a zohledňují práci žáků se souběžnými vadami.

ŠVP je zveřejněn na přístupném místě ve škole, bližší informace mohou zájemci získat u ředitelky školy.

Ve škole je celkem 20 zaměstnanců, z toho 16 pedagogických pracovníků včetně ředitelky, čtyř asistentek pedagoga a jedné vychovatelky ŠD. Pedagogický sbor je stabilní.

Chod ZŠS zajišťují jedna kmenová učitelka, asistentka pedagoga a jedna osobní asistentka. Kvalifikační předpoklady splňují.

Základní škola nemá bezbariérový přístup, pro dopravení žákyně s tělesným postižením se používá prozatímní nájezdová plošina, která je umístěna u bočního vchodu školy. V budově školy je žákyně, která je s pomocí schopna v rámci tělesného cvičení do vyšších pater dojít. V této souvislosti je záměrem ředitelky školy přestěhovat speciální třídu příští školní rok do přízemí budovy.

Škola v posledních třech letech prováděla běžné opravy a udržování. Byla zrekonstruována sociální zařízení v patrech budovy pro žáky a zaměstnance. Ve třídách chybí zdroje pitné vody, sociální zařízení v přízemí neodpovídá hygienickým normám. Na tento stav má škola platnou výjimku do roku 2013. Ředitelka školy řeší tento stav spolu se zřizovatelem.

Ve spolupráci se sponzory (místní sdružení, podnikatelé, soukromé osoby) škola pořídila materiály pro výuku, doprava na sportovní a kulturní akce školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce způsobem dostupným všem uchazečům. Využívá k tomu internetové stránky, regionální vysílání a místní tisk. Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v Karlovarském a Plzeňském kraji. Žáci jsou přijímáni v průběhu celého školního roku v souladu s právním předpisem, na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti a souhlasu rodičů. Někteří absolventi ZŠS pokračují ve vzdělávání v praktické škole, většinou však po ukončení školní docházky zůstávají doma.

Učební plány jsou v souladu s RVP ZŠS. Disponibilní hodiny škola využívá pro rozvoj komunikativních dovedností (řečová výchova), sociální gramotnosti (sociální výchova), pohybových dovedností (tělesná výchova) a k posílení pracovních kompetencí (pracovní výchova).

Kompenzace, reedukace a rehabilitace speciálních vzdělávacích potřeb žáků probíhá formou individuální nebo skupinové péče. Ve spolupráci s SPC (speciálně pedagogické centrum) škola vytváří a aktualizuje individuální vzdělávací plány žáků a zajišťuje jim podpůrná opatření. Snaží se o rovnoměrný rozvoj všech složek jejich osobnosti. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností a na podporu praktických činností běžného života. Individuální logopedická péče je ve škole vedena odborným logopedem. Škola podporuje vhodnými metodami a formami výuky samostatnost žáků v míře, která je pro ně dosažitelná. Rozvíjí praktické dovednosti žáků a usnadňuje jim jejich zapojení do společenského života. Na doporučení školských poradenských zařízení žákům poskytuje kompenzační pomůcky. Ve sledovaných hodinách byly vhodně zadávanými úkoly a činnostmi prakticky rozvíjeny především komunikační dovednosti, početní představy, sluchová a zraková paměť a pozornost. Pohybové činnosti byly zařazovány s ohledem na stupeň oslabení. Žáci byli vedeni k dodržování hygienických návyků. Mají k dispozici různé učební pomůcky, využívají relaxační místnost. Hodnocení výsledků vzdělávání je většinou slovní, probíhá na základě stanovených kritérií a zásad, které jsou součástí ŠVP. Hodnocení žáků bylo pozitivní, škola často využívá motivaci žáků pochvalou.

Učitelky a asistentky pedagoga zpravidla úzce spolupracují a snaží se žákům vytvářet vhodné podmínky k překonávání překážek plynoucích z jejich postižení.

Při zpracování IVP škola vychází ze ŠVP ZŠS a z diagnostiky školských poradenských zařízení. Do tvorby a hodnocení IVP se snaží zapojovat také rodiče a zákonné zástupce žáků.

IVP učitelky pravidelně vyhodnocují a na základě spolupráce s SPC aktualizují, s ohledem na individuální schopnosti žáků. Výsledky vzdělávání dokumentují v portfoliích.

Žáci ZŠS se zapojují do některých projektů, které mají ve škole tradici. Jsou zaměřené např. na zdravý životní styl a prevenci sociálně patologických jevů. Jedná se o několikadenní pobyt v rekreačním středisku spojený s tematicky zaměřenými aktivitami. Mezi dlouhodobé cíle patří snaha o zlepšování spolupráce s rodiči. Škola je různými formami seznamuje s činností žáků, snaží se jejich prostřednictvím ovlivňovat nežádoucí chování (velká absence, nevhodné chování). Některé služby jim nabízí formou doplňkových činností (nápravy řeči, kurzy pro rodiče a děti, cvičení, klub deskových her). Škola s rodiči projednává vzdělávací postupy, informuje je o výsledcích a průběhu vzdělávání. Rodiče se mohou účastnit různých školních akcí.

Za sledované období posledních tří let nebyla ve škole řešena žádná stížnost ani podnět.

Problematikou školní a rodinné výchovy se zabývá také výchovná poradkyně. Spolupracuje s odborníky ze speciálně pedagogického centra v Karlových Varech a v Plzni (pro žáky se zrakovým postižením), podle potřeby s orgány sociálně právní ochrany dětí.

Škola spolupracuje s ostatními základními školami ve městě a se základními školami se stejným zaměřením v okrese (např. při pořádání přátelských sportovních utkání či kulturních akcí a soutěží).

Program primární prevence je celkově zaměřen na podporu zdravého životního stylu a prevenci sociálně patologických jevů. Témata ochrany zdraví jsou zahrnuta do vzdělávacích programů, jsou součástí projektu realizovaného v průběhu celého školního roku formou tematicky zaměřených odpolední a výletů. Škola využívá nabídku preventivních programů jiných organizací (např. Policie, lékaři). Škola žákům nabízí aktivity pro smysluplné využití volného času v rámci vyučování, v odpoledních hodinách, některé akce i během víkendů. Zájem dětí je kolísavý, častým problémem je úhrada výdajů spojených s touto činností. Nabídkou zájmových aktivit se škola snaží předcházet rizikovému chování žáků.

Škola má zpracovanou strategii pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ZŠS. Průběžně hodnotí činnost žáků v hodinách, využívá sebehodnocení, učitelky vedou průběžně záznamy o rozvoji žáků a jejich výsledcích, zakládají portfolia. Vstřícné klima a motivační hodnocení podporuje úspěšnost žáků. Svými pracemi se podílejí na výzdobě školy, svými výsledky se prezentují na výstavách a různých společenských akcích. Jedna žákyně se stala vítězkou taneční soutěže pořádané pro žáky tohoto typu školy. Přispívají tak k prezentaci dobrého jména školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu se zápisem údajů do školského rejstříku. Školní matrika a další dokumentace je vedena v souladu s právními předpisy. Školní řád je zpracován podle ustanovení § 30 školského zákona. Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ZŠS jsou zpracována pravidla, která jsou součástí školního řádu. Školní vzdělávací program ZŠS byl hodnocen během inspekční činnosti. Je zpracován podle zásad a struktury stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální.

Organizační struktura školy odpovídá jejímu typu a velikosti. Ředitelka má požadované kvalifikační předpoklady pro výkon činnosti ředitele včetně absolvovaného dvouletého studia pro vedoucí pedagogické pracovníky. Problematice ZŠS se věnuje osobně, pro řídicí a pedagogickou činnost v této oblasti má všechny předepsané předpoklady a dlouholeté

zkušenosti. Pro pedagogické pracovníky vytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání.

Ve škole se za poslední tři školní roky stalo 24 většinou drobných úrazů žáků, tři úrazy byly odškodněny pojišťovnou. V ZŠS v tomto období došlo ke třem úrazům.

Škola hospodáří s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele. V posledních třech letech se výše finančních prostředků státního rozpočtu ani zřizovatele výrazně neměnila. K dalším finančním zdrojům patří příspěvky rodičů na neinvestiční náklady školy (školní družina), na akce školy (výlety, kulturní akce), sponzorské dary a hospodářská (doplňková) činnost školy (pronájem cvičebny, dílen, místnosti pro deskové hry, pořádání odborných kurzů, školení, výchova a mimoškolní vzdělávání, logopedická poradna). V letech 2008 až 2010 škola obdržela nad rámec rozpočtu finanční prostředky z rozvojových projektů MŠMT (odměny pro pedagogické a nepedagogické pracovníky v návaznosti na kvalitu jejich práce, financování asistentů pedagogů, vybavení kompenzačními a rehabilitačními pomůckami, školní potřeby pro žáky 1. ročníku). Škola se zapojuje do sportovních soutěží a projektů s přispěním Karlovarského kraje a zřizovatele např. soutěž v běhu do schodů, Praktická dívka, Zručný chlapec, Klub deskových her, Hrátky s batolátky, Zrcadlo pravdy, Chceme žít zdravě a pořádá pro žáky praktických a speciálních škol okresní a krajská kola soutěží "Zručný chlapec" a „Praktická dívka“. V letošním školním roce škola získala dotaci z projektu EU Peníze školám. Tyto finanční prostředky škola využije na zlepšení materiálních a vzdělávacích podmínek školy, zejména v oblasti čtenářské gramotnosti a informačně komunikačních technologií ICT. Finanční prostředky jsou využívány ve prospěch realizace ŠVP.

Závěry, celkové hodnocení školy

1. Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zápisu do školského rejstříku.
2. Metody a formy práce definované v ŠVP ZŠS a sledované v průběhu inspekce vedly k rozvoji základů klíčových kompetencí zejména v sociální oblasti a praktických činnostech. Škola velmi dobře zajišťuje vzdělávací potřeby žáků se zdravotním postižením, spolupracuje při tom účinně se školskými poradenskými zařízeními.
3. Škola na požadované úrovni sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků, vytváří tím vhodné předpoklady pro jejich včasnou podporu. Otevřená a nekonfliktní komunikace a přátelské vztahy mají pozitivní vliv na přátelské školní klima. Úzká spolupráce mezi učitelkami a asistentkami pedagoga usnadňuje adaptaci žáků na školní prostředí.
4. Podmínky vzdělávání v materiální oblasti jsou na požadované úrovni, škola má dostatek podpůrných, kompenzačních a rehabilitačních pomůcek pro vzdělávání žáků.
5. Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány ve prospěch realizace ŠVP.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Dle ustanovení § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15,

360 09 Karlovy Vary případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Alena Rájová, školní inspektorka	vr.....
Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka	vr.....
Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice	vr.....

V Karlových Varech dne 27. června 2011

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Horním Slavkově dne 30. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Naděžda Houšková, ředitelka školy	vr.....

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.